

[Kr. Juul.]

forslaget her i folketinget og forhåbentlig fortsat den i et udvalg, vil være nærmere hinanden, end det tilsyneladende er tilfældet i øjeblikket.

Må jeg med det samme gøre en enkelt bemærkning til ministeren, der rettede det spørgsmål til mig: Hvad vil venstre med hensyn til seminarieloven, for man kan da ikke både kræve eksamen og åbne adgang for ueksaminerede lærere til folkeskolen? I denne forbindelse vil jeg benytte lejligheden til at omtale et møde, jeg i sin tid deltog i, og hvor en række fremtrædende seminariefolk var tilstede. Man havde ved den lejlighed folkeskolens forhold til drøftelse, og der blev talt om, at det var vanskeligt at komme udenom en skærpelse af optagelsesprøven til seminarierne og måske også vanskeligt at komme udenom en skærpelse af eksamenskravene. Der var så en mødedeltager, der sagde: ja, det er muligt, at vi er nødt til at gennemføre ændringen i seminarieloven, fordi der stilles så store krav herom ude fra befolkningen. Men vedkommende ville gerne have, at der ved siden af alle seminarierne med de store krav til optagelsesprøve og eksamen skulle være et enkelt seminarium, hvor optagelsesbetingelsen ene og alene bestod i, at vedkommende skulle være fyldt 21 år. Og så føjede han til: det seminarium ville jeg gerne være forstander for. Men så stod alle disse eksamensmennesker efter tur op og sagde: nej, det får du ikke lov til, for det vil jeg.

Med andre ord: de to former for uddannelse — den stærkt eksamenprægede uddannelse og den mere fri uddannelse — kunne måske godt trives side om side, og så kunne man overlade til skolekredsene — og det er det, det foreliggende lovforslag tager sigte på — selv at afgøre, hvad de vil foretage sig; eet sted kan behovet jo være anderledes end et andet sted.

Lovforslaget har nu været til debat ude i landet i nogen tid, og, som man kunne vente, er det blevet bedømt forskelligt, alt efter de pågældendes indstilling. Jeg noterer blot som en glædelig kendsgerning, at interessen for de problemer, der er rejst, er tilstede. At der er interesse modsætninger, er vel kun, hvad man kunne vente. Men selvom der fra en enkelt side i den debat,

der har fundet sted ude i folket, har været brugt lidt skarpere ord, vil jeg ikke tro, at der er større divergenser i opfattelsen, end at de må kunne overvindes, hvis vi fra de forskellige hold tager sagligt og besindigt på tingene. Der er ikke een stavelse i forslaget, som har til hensigt at gå nogen for nær. Formålet med lovforslaget er ene og alene at åbne mulighed for, at forældrekrederne derude omkring kan få den skole, de selv ønsker.

At det er en betydningsfuld gerning, der er henlagt til en lærer, behøver vi ikke at diskutere her. Vi kender sikkert alle eksempler på, at en lærers gerning i folkeskolen har sat sit præg, ikke blot på den opvoksende ungdom, men på hele sognets kulturelle udvikling. Vi kender sikkert også eksempler på, at et sogn eller en skolekreds har lidt i årevis, fordi der på skolens kateder sad en lærer, der intet liv var i, og fra hvem der heller intet liv kunne udgå.

Det solideste grundlag for en skole vil man altid have der, hvor forældre og lærer finder hinanden i et frugtbart samarbejde; men hvis et sådant samarbejde skal have mulighed for at komme i gang, må forældrenes indflydelse på lærervalg respekteres. Det er det, som er lovforslagets kerne og ikke spørgsmålet om Olleruplærernes adgang til folkeskolen.

Lovforslaget er i en artikel i „Folkeskolen“ blevet betegnet som et upåkrævet lovforslag; men denne betegnelse er ganske i strid med det praktiske livs erfaringer! Der findes nemlig eksempel efter eksempel på, at en skolekreds ikke har kunnet få den lærer, den havde samlet sig om, fordi man manglede en lovgivning som den, der foreslås med dette lille lovforslag.

Jeg kan nævne et eksempel fra en skole på min hjemegn, hvor en lærer med en fri læreruddannelse var blevet opfordret til at søge et ledigt embede i sognet. Det gjorde han, blev enstemmigt indstillet og kaldet af amtsskolerådet. Men da ministerens tilslutning skulle foreligge, og da der gik nogen tid, inden man hørte fra ministeriet, rejste to af skolekommissionens medlemmer og vedkommende lærer over for at høre, hvordan det gik. Ministerens svar gik ud på, at han kendte godt vedkommende lærers uddannelse og hans forhold i det hele taget, og der kunne ikke være nogen